

Genomgång av penningtvättsdomar 2018-2019

I detta PM presenteras resultat av en kartläggning av närmare 700 penningtvättsdomar som vunnit laga kraft under åren 2018-2019. Syftet med kartläggningen har varit att identifiera metoder och verktyg för penningtvätt samt identifiera i vilka samhällssektorer dessa primärt uppträder. Underlaget är framtaget inom som underlag till nationell riskbedömning 2020.

Bakgrund

Av Förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism framgår att Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism löpande ska identifiera, kartlägga och analysera riskerna och metoderna för penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige samt sammanställa, uppdatera och i lämplig utsträckning offentliggöra nationella riskbedömningar.

Riskbedömningen för 2020 syftar till att identifiera hot, sårbarheter och därmed risker i de samhällssektorer som återfinns inom penningtvättslagens tillämpningsområden. Ett viktigt analysverktyg för att förstå risker i samhället är att analysera penningtvättsdomar. Genom kartläggning av olika aspekter av penningtvättsdomar i Sverige ges en god bild över mönster, trender och möjliga insatsområden vilket är en förutsättning för att kunna genomföra relevanta riskreducerande åtgärder.

Under våren 2020 genomförde Samordningskansliet vid Polismyndigheten en kartläggning av penningtvättsrelaterade tingsrättsdomar 2018-2019. Målet var att kartlägga vilka aktiviteter och verktyg som använts i de olika delarna av penningtvättskedjan samt vilka rapporteringsskyldiga sektorer som påverkats. Resultaten presenteras i detta PM och ska betraktas som preliminära.

Kartläggningen av domar i detta PM bygger (oberoende) vidare på den analys och kartläggning som Brottsförebyggande Rådet genomfört i *Rapport 2019:17 Penningtvättsbrott – En uppföljning av lagens tillämpning*. I den studien kodades närmare 400 fällande och friande tingsrättsdomar från perioden 2015-2017.

Metod

Rent generellt betraktas penningtvätt i detta PM som aktiviteter vars syfte är att dölja eller omsätta vinning av brottslig verksamhet till tillgångar som kan redovisas som legala.

Genom rättsdatabasen JUNO samlades 724¹ penningtvättsdomar in och kodades utifrån ett huvudsakligen kvantitativt kodningsschema, med 75 variabler av intresse.² Kodningen finns lagrad som ett person-anonymiserat dataset.

Varje tilltalad i domarna har kodats enskilt och i största möjliga mån enbart på vad som uttryckligen framgår i domen. Det är således ett väldigt omfattande material och det finns goda möjligheter till en fortsatt och djupare analys.

Resultat

Allmänt om de tilltalade

Totalt identifierades 1589 tilltalade, av dessa är 1125 åtalade för penningtvättsrelaterade brott varav nio förekommer i minst två domar i urvalet.³ De resultat som kommer att presenteras fortsättningsvis är avgränsat till enbart de individer som är åtalade för penningtvättsrelaterade brott.

De tilltalade är i majoritet män och står för ca 76 % observationerna i jämförelse med 24 % för kvinnor. De tilltalade har en medelålder på strax över 30 år och en medianålder på 27 år, åldersskillnaderna mellan könen är marginella.

Åtalade	Totalt	Män	Kvinnor
Antal	1125	854	271
Procent	-	76 %	24 %
Medelålder	30,25	29,86	31,59
Medianålder	27	27	27
Lägsta	15	15	15
Högsta	74	74	74

Tabell 1. Antal tilltalade och deras ålder, samt uppdelat efter kön.

¹ Urvalet uppgick inledningsvis till 885 st. domar, med ett bortfall på 161 st.

² Ett antal variabler ströks under kodningens gång p.g.a. bristande information i domarna.

³ Då det gäller skilda åtal och domar så hanteras dessa individer fortsättningsvis som separata tilltalade i denna sammanställning.

Åldersfördelningen är till stor del koncentrerad mellan 17-30 årsåldern, vilket illustreras i diagrammet nedan.

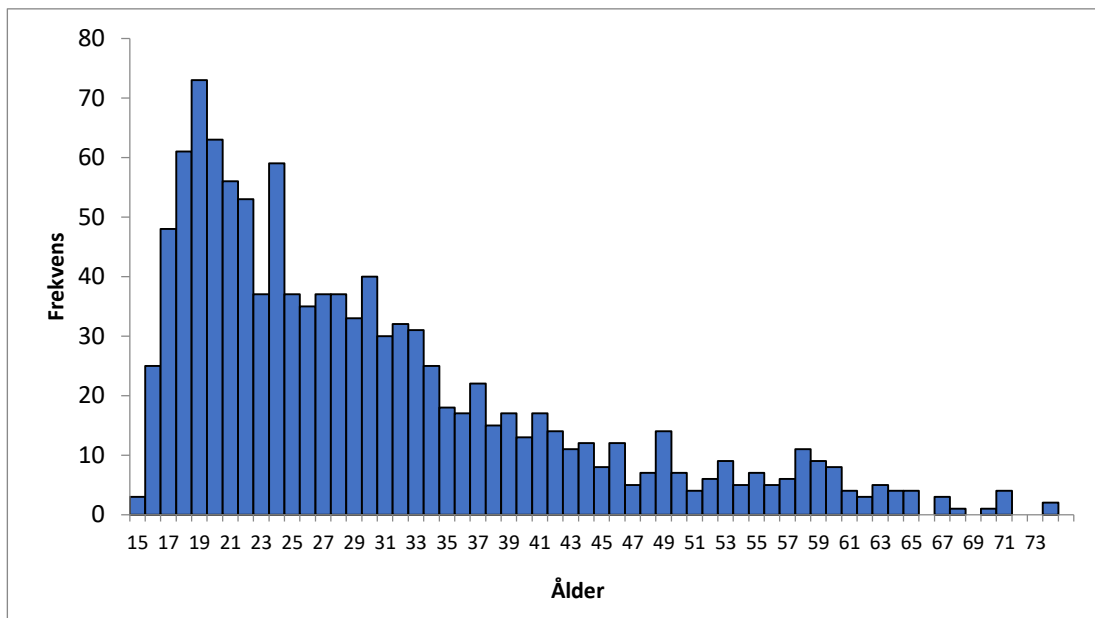

Diagram 1. Åldersfördelning.

Av total 1125 tilltalade så identifierades 293 unika folkbokförda orter runt om i landet.⁴ Åtalade och medåtalade bor i stor utsträckning i samma eller närliggande orter. I större bedrägerimål är det dock inte ovanligt att pengarna överförs till ett stort antal målvakter runt om i landet. De tilltalade bor främst i storstäder samt närliggande förorter. I materialet är Malmö den vanligast förekommande orten.

Förbrott

Varje förbrott som föranlett en penningtvättsåtgärd har kodats för respektive tilltalad. För några av de tilltalade har åklagaren kunnat påvisa ett flertal olika förbrott varpå samtliga förekommande har kodats. I tabell 2 nedan redovisas sammanställningen av förekommande förbrott. Procentandelar redovisas både som andel av totalt antal observerade förbrott samt som andel av antalet åtal (d.v.s. antal tilltalade, ej åtalpunkter).

⁴ Tio av dessa orter består av häkten/anstalter samt okända eller sekretessbelagda adresser.

Förbrott	Antal	Procentandel	Procentandel av åtal
Bedrägeri	886	75%	79%
Narkotikabrott	80	7%	7%
Framgår ej	52	4%	5%
Bokföringsbrott & skattebrott	48	4%	4%
Utpressning	32	3%	3%
Övriga	29	2%	3%
Bidragsbrott	20	2%	2%
Häleri	16	1%	1%
Rån	15	1%	1%
Totalt	1178	-	-

Tabell 2. Antal och procentandel av förekommande förbrott.

Bedrägeri är det vanligast förekommande förbrottet vid penningtvättsåtal och står för 75 % av förbrotten och förekommer i 79 % av åtalen. Bedrägerierna kan både omfatta de som upplåter konton, och de kriminella som genomför bedrägeribrottet. För cirka 5 % av de tilltalade framgår det inte något förbrott, vilket antingen beror på att åklagaren inte har kunnat påvisa något specifikt förbrott eller så refererar domen till en gärningsbeskrivning i utredningen som sedan inte beskrivs i domen. Sällan förekommande förbrott kodas under *övriga* och innefattar bland annat olovlig försäljning av alkohol, dobbleri och vapenbrott m.fl.

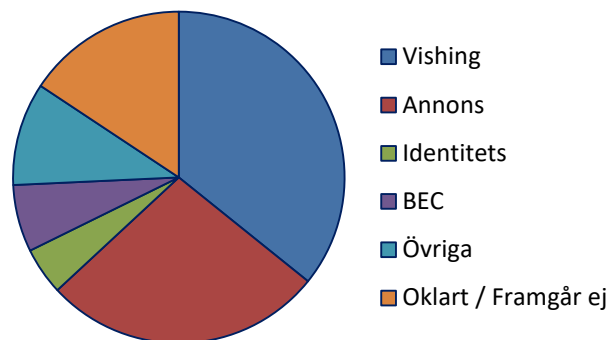
Detta resultat kan jämföras med de resultat som BRÅ identifierat i sin studie där man konstateras att det i en "... majoritet av domarna (74 procent) för perioden 2015–2017 har någon form av bedrägerier föregått penningtvättsbrottet".⁵

Då bedrägeribrott står för en klar majoritet av förbrotten så är denna kategori även kodad efter vilket modus (tillvägagångssätt) som använts. I de fall där tillvägagångssättet beskrivs ot tydligt, eller inte alls, kodas detta under *framgår ej*. En vanligt förekommande sådan formulering är att *okänd har genom vilseledande berett sig tillgång till målsägandes bankkonto*, vilket troligen i många fall rör sig om vishingbedrägerier (via telefon), smishingbedrägerier (via SMS) eller phishingbedrägerier (via webb). Formuleringen utesluter dock inte andra förekommande modus, exempelvis där brottsoffer vilseledds att lämna ut bankuppgifter via kapade konton på sociala medier. Formuleringen är därmed tillräckligt ot tydlig för att kodas under *framgår ej* vilket innebär att antalet vishingbedrägerier med stor sannolikhet är underskattat. Mer sällan förekommande bedrägerier kodas under *övriga* och det rör sig b.l.a. om romans-, faktura- och diverse internetbedrägerier.

⁵ Brå, (2019). Rapport 2019:17 Penningtvättsbrott – En uppföljning av lagens tillämpning.

I tabell 3 nedan redovisas en sammanställning av de olika bedrägeribrotten. Procentandel avser antalet förbrott i varje kategori som andel av samtliga bedrägeribrott.

Modus	Antal	Procentandel
Vishingbedrägeri	317	36%
Annonsbedrägeri	242	27%
Framgår ej	139	16%
Övriga	89	10%
BEC bedrägeri	58	7%
Identitetsbedrägeri	41	5%

Tabell 3. Fördelning av bedrägerimodus vid förbrott

Utöver vanligt förekommande modus vid vishingbedrägeri, där gärningspersonen uppger sig ringa från bank, teleoperatör eller butikskedja eller liknande, så förekommer det även ett flertal fall där gärningspersonen ringer på en försäljningsannons som målsägande har lagt upp. Gärningspersonen vilseleder sedan målsägande att antingen legitimera sig med Bank ID eller lämna ut koder från bankdosan, under förespegligen att detta krävs för att gärningspersonen ska kunna föra över handpenning/betalning för de annonserade varorna.

Resultatet visar att vishingbedrägeri var den mest förekommande typen av bedrägeri vid penningtvättsåtal och står för 36 % av samtliga bedrägeriförbrott. I BRÅ:s studie klassificeras vishingbedrägeri som *befogenhetsbedrägeri*.⁶

I Brå-rapporten (2019:17) presenteras befogenhetsbedrägeri och fakturabedrägeri tillsammans, det går därmed inte att se hur stor andel av förbrottet som rör enbart vishing. Trots detta står befogenhetsbedrägeri/fakturabedrägeri endast för 3 % av samtliga förbrott och 4 % alla bedrägeriförbrott i penningtvättsdomar mellan 2015-2017.

Brå har däremot kodat förekomna förbrott *per dom* och det är möjligt att den penningtvätt som följer ett vishingbedrägeri generellt involverar ett större antal individer (och eventuellt målvakter), därmed bör jämförelse göras likvärdig genom att sammanställa förebrott *per dom* även i vårt datamaterial. En sådan sammanställning visar att bedrägeri förekommer som förbrott i 571 av totalt 728 unika domar. Av dessa 571 domar förekommer vishingbedrägerier i minst⁷ 184st, vilket är 32 % som andel av samtliga bedrägeridomar och 25 % av samtliga domar. Andelen bedrägeriförbrott som utgörs av vishing minskar således med några procentenheter, men är fortfarande långt över det som observerades i domarna 2015-2017.

⁶ Brå 2019:17, sidan 63.

⁷ Som tidigare nämnts gör otydliga formuleringar i domarna att många vishingbedrägerier troligen kodas under *framgår ej*.

Omsättning vid penningtvätt

Summan som omsätts genom penningtvätt är kodat utifrån den summan som kunnat kopplas till varje enskild tilltalad. Då det är vanligt förekommande att samma summa slussas via flera medåtalade går det inte att summera omsättningen som ett mått på *omsättning per domsmål* då det i många fall innebär dubbelräkning. Omsättningen är därför inte heller ett mått på hur mycket som omsatts genom förbrottet.

Omsättning	SEK
Medelvärde	574 512
Medianvärde	70 617
Min	600
Max	40 000 000

Tabell 4. Beskrivande statistik av omsättning vid penningtvättsbrott

Som framgår i tabell 4 är det väldigt stor variation på omsättningen vid penningtvätt, med lägsta och högsta observerade värden på 600 kr respektive 40 miljoner kr. Medianvärdet är därför ett bättre mått än medelvärdet på den genomsnittliga summan som de tilltalade omsätter via penningtvättsåtgärder.

En mer överskådlig bild över hur fördelningen av omsättningen ser ut presenteras i diagrammet nedan.

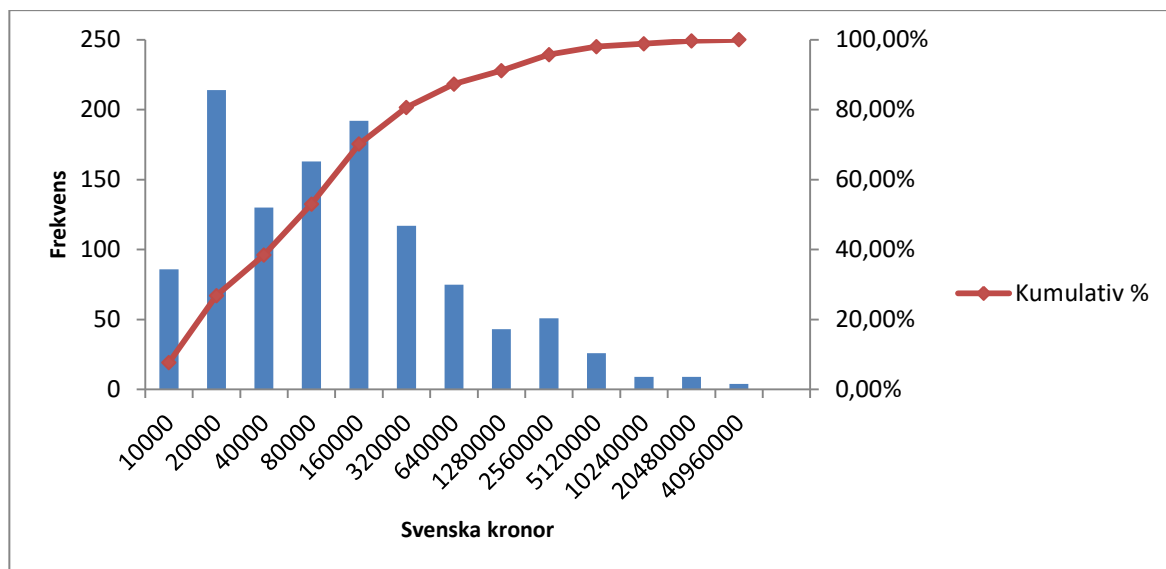

Diagram 2. Fördelning av omsättning vid penningtvätt. Notera att skalan för x-axeln ökar med en faktor av 2.

Diagram 2 visar att över 70 % av de summor som omsätts genom penningtvättsåtgärder av enskilda individer är under (eller lika med) 160 000 kr. Det visar också på en utstickande koncentration av summor mellan över 10 000 kr upp till

20 000kr. Genom att begränsa urvalet till endast omsättning av 160 000 och lägre ges en klarare bild över denna koncentration.

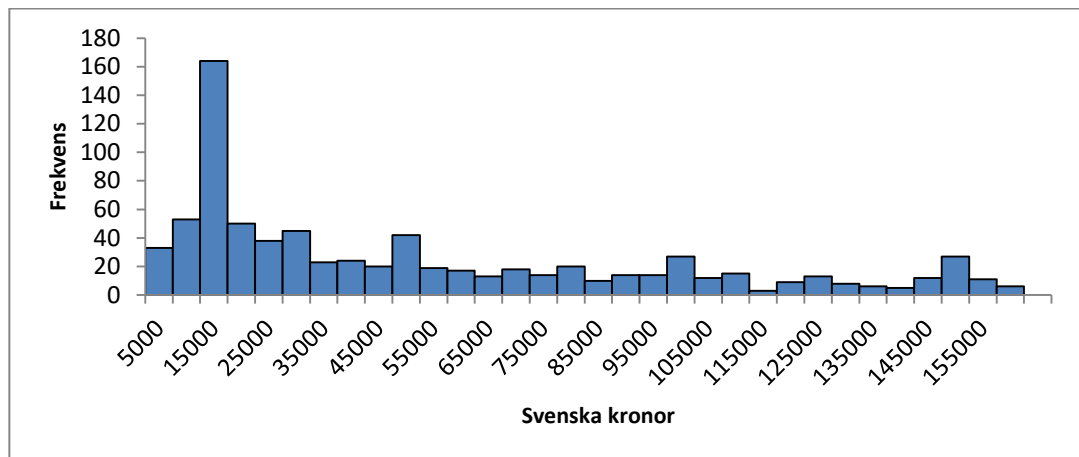

Diagram 3. Fördelning av omsättning vid penningtvätt. Begränsat urval till summor mellan 0-160 000kr

Mest frekvent är summor mellan 10 000 – 15 000 kr och en frekvensräkning visar att så mycket som 11 % av samtliga tilltalade omsätter en summa på *exakt* 15 000 kr. Detta förklaras bland annat av begränsningar för kontantuttag och i kontoöverföringstjänster. Då de flesta penningtvättsupplägg är relativt okomplicerade och det elektroniska spåret är enkelt att följa måste pengarna snabbt omsättas genom exempelvis kontantuttag.

Förekommande verktyg & tjänster

Nedan är en sammanställning av vanliga typer av tjänster och verktyg som förekommer i domarna.⁸ Observera att en Swish-överföring kodas som en banköverföring, samt även kodas som egen aktivitet. Bankomatuttag kodas enbart då det uttryckligen framgår, det sker alltså en större mängd kontantuttag än som framgår här⁹. Varje aktivitet kodas enbart en gång per tilltalad.

⁸ I sammanhanget kan konstateras att domarna sällan speglar teknisk utrustning. Exempelvis kan fintechlösningar ingå i olika verktyg och tjänster.

⁹ I många domar framgår det vid noggrannare läsning att kontantuttag ibland används synonymt med andra aktiviteter exempelvis valutaköp, därav kodas inte kontantuttag per automatik som ett bankomatuttag.

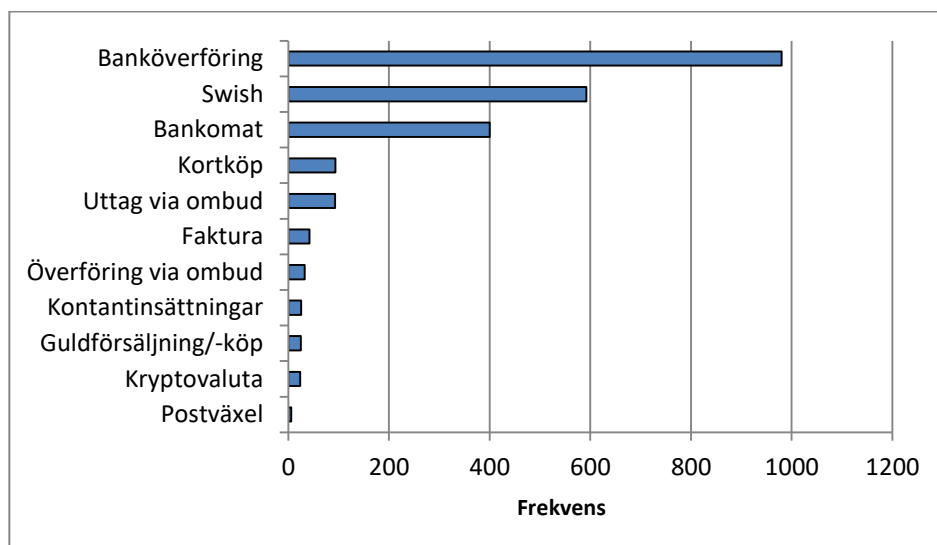

Diagram 4. Frekvens av vanligt förekommande tjänster och verktyg vid penningtvättsåtgärder.

Bortsett från direkta banköverföringar så är Swish och bankomatuttag de vanligast förekommande verktygen i domarna. Swish användes av ca 53 % av de tilltalade i någon del av penningtvättskedjan. Uttag via ombud innefattar både kontantuttag via exempelvis ombud för banktjänster men även valutaköp/kontantuttag från växlingskontor.

Åtal och invändningar

Åtalspunkter är kodat efter de penningtvättsrelaterade rubriceringar som åklagaren yrkar att den tilltalade ska dömas för inklusive andra- och tredjehandsyrkanden. Variabeln kodas endast som en indikator på att en specifik brottsrubricering förekommer i åklagarens yrkande, det går därmed inte i datamaterialet att utläsa hur många åtalspunkter den tilltalade är åtalad för, eller huruvida det rör sig om ett första-, andra- eller tredjehandsyrkande penningtvättsbrott och penningtvättsförseelse står tillsammans för 76 % av samtliga åtalspunkter.

En observation är att dessa brottsrubriceringar är vanligt förekommande andrahands- och tredjehandsyrkanden i åtal för bedrägeribrott då det dels är svårt att bevisa att den som tillgodogör sig medlen (genom placeringen) är samma som utfört bedrägeriet och att det dels är svårt att styrka uppsåt för penningtvättsbrott av normalgraden. Resterande åtalspunkter fördelas enligt följande; 14 % grovt penningtvättsbrott, 7 % näringspenningtvätt (2 % ringa, 0,4 % normalgrad och 4 % grovt) och 3 % övriga. I kategorin övriga så ingår b.l.a. försök och medhjälpsbrott, samt brottsrubriceringar för gärningar begångna innan penningtvättslagen 1 juli 2014 trädde i kraft (b.l.a. rubriceringen penninghäleri).

De tilltalade lämnar i stor utsträckning liknande förklaringar och invändningar mot åtalet, vilka har kodats efter ett antal vanligt förekommande kategorier som identifierats vilket presenteras i tabell 6 nedan.¹⁰

Invändning	Frekvens
Vilseledd	596
Ingen kännedom om händelseförloppet	125
Tvingad under hot	105
Förnekar brott	83
Lån	71
Erkänner	61
Försäljning av egendom	60
Inget uppsåt	60
Andra lagliga aktiviteter	32
Gåva	19
Spelvinster	13
Ingen kommentar	11
Arv	4

Tabell 6. Frekvens av de tilltalades invändningar mot åtalet.

Den vanligast förekommande förklaringen i domarna är att den tilltalade har blivit tillfrågad av en bekant, eller okänd, om hjälp att göra överföringar/kontantuttag och därmed blivit vilseledd att medverka till penningtvätt. Andra vanligt förekommande invändningar är att den tilltalade uppger sig helt sakna kännedom om de penningtvätsrelaterade aktiviteterna på dennes konton, eller att den tilltalade blivit hotad och därmed handlat i nöd. *Förnekar brott* kodas i de fall där det endast framkommer att den tilltalade förnekar brott. *Inget uppsåt* innebär att den tilltalade vidgår att han/hon utfört de åtgärder som åklagaren yrkar på men helt saknar kännedom om förbrottet, alternativt inte förstått att åtgärderna varit brottsliga (inte införstådd i lagen). *Andra lagliga aktiviteter* är vanligt förekommande vid kontantbeslag där den tilltalade bl.a. hänvisar till lagliga inkomstkällor (lön, bidrag m.fl.).

Penningtvättskedjan

Penningtvätsrelaterade åtgärder och aktiviteter har, i bästa möjliga mån, delats upp och kodats under vilket stadie i penningtvättskedjan de kan kopplas till, det vill säga placerings-, skiktungs- och integreringsstadiet. Resultatet presenteras nedan under enskilda rubriker.

Placeringsstadiet

Samtliga aktiviteter där de brottsligt förvärvade pengarna tillgodogörs i det finansiella systemet har kodats som en placeringsaktivitet. Det gäller även då pengarna redan

¹⁰ Några tilltalade har lämnat skilda/flera förklaringar till olika åtalspunkter/olika summor i penningtvättsåtalet. Därav uppgår antalet invändningar till fler än antalet tilltalade.

härör från det finansiella systemet vilket är vanligt förekommande vid exempelvis bedrägerier.

Placering	Frekvens
Kontoöverföring genom förbrott	739
Försäljning/kontoinsättningar	21
Kontantinsättningar	21
Returnerade varor ¹¹	2
Betalning mot postförskott	2
Kontoinsättning från betaltjänstleverantör	1

Tabell 7. Förekommande aktiviteter i placeringsstadiet.

Resultatet visar att 94 % av de observerade placeringsaktiviteterna sker med en kontoöverföring genom förbrottet. När pengarna härör från ett brott mot en individ (bedrägeri, utpressning eller rån) sker överföringen direkt från brottsoffret. Troligen är det därför i stor utsträckning brottsoffret själv som upptäckt och upprättat en anmälan i en majoritet av penningtvättsåtalen i domarna.

Vid småskalig narkotikaförsäljning är det också vanligt att pengarna placeras genom kontoöverföringar, vanligtvis med Swish, som betalning för narkotikan. I ca 6 % av domarna sker placeringen med en överföring från utlandet, vanligtvis genom ett BEC-bedrägeri och företrädesvis mot ett företag lokaliserat i ett land utanför Europa. Totalt identifierades 36 unika länder där de mest förekommande är Kina, USA, Storbritannien och Mexiko.

Skiktningstadiet

I tabellen nedan presenteras de vanligast förekommande skiktningståtgärderna som observerades i domarna.

Skiktning	Frekvens
Kontantuttag	654
Kontoöverföring	623
Transaktioner	135
Kontanthantering	93
Valutaköp	64
Omsatt genom spel	26
Kryptovaluta	24
Övrigt	14

Tabell 8. Förekommande aktiviteter i skiktningstadiet.

Kontantuttag och kontoöverföringar står för en majoritet av skiktningståtgärderna vilket vittnar om att de allra flesta penningtvättsuppläggen är mycket enkla och går vanligtvis till så att pengarna i direkt anslutning till att förbrottet begås slussas ut till andra konton i mindre poster (för att kringgå begränsningar för kontantuttag eller i

¹¹ Den tilltalade beställde varor mot faktura som sedan betalades kontant via ombud. Varorna returnerades därefter varpå återbetalningen överfördes till den tilltalades bankkonto.

överföringstjänsterna) och omvandlas därefter till kontanter. Det är även vanligt att pengarna omsätts genom att köpa guld, smycken, exklusiva klockor samt utländsk valuta.

Att de flesta penningtvättsuppläggen går till som så beror sannolikt på att de brottsligt förvärvade pengarna ofta redan härrör från det finansiella systemet (exempelvis genom en kontoöverföring från brottsoffret) vilket dels innebär att brottet snabbt kommer att upptäckas (företrädesvis av brottsoffret) och dels att det elektroniska spåret är tydligt, varpå pengarna snabbt måste omsättas innan de blir frysta. Det är sannolikt därför som enklare upplägg är så starkt representerade i domarna då brotten upptäcks snabbt, har ett tydligt elektroniskt spår och därför är lättare att utreda och väcka åtal för i jämförelse med mer avancerade penningtvättsupplägg.

Totalt observerades 99 fall av gränsöverskridande skiktning till 37st länder, främst genom direkta banköverföringar eller via ombud (penningöverföringstjänster). I många fall framgår det endast i domen att det utförts ”utlandsöverföringar” eller liknande och inte till vilket land, dessa kodas under *framgår ej*. De mest förekommande länderna listas i tabellen nedan.

Land	Antal
Danmark	10
Nigeria	7
Framgår ej	7
Spanien	6
Thailand	6
Kina	5
Tyskland	5
Hongkong	4
Estland	3
Irak	3
Ghana	3
Turkiet	3
Kosovo	3
Ukraina	3

Tabell 9. Länder med minst 3 observationer av gränsöverskridande skiktning

Integreringsstadiet

I domarna observerades endast 20 stycken aktiviteter som kopplas till integreringsstadiet. Det rör sig om 15 bostadsköp, 4 avbetalningar av lån på diverse egendom, ett fall där pengarna använts till renoveringsarbeten samt ett företagsförvärv. Två av dessa aktiviteter var gränsöverskridande, till Nigeria respektive Etiopien.

Påverkade sektorer

I projektet har samtliga penningtvättsrelaterade aktiviteter kodats efter vilken sektor, utifrån penningtvättslagens tillämpningsområden, dit aktiviteten kan kopplas.

Resultatet presenteras nedan¹² i tabell 10.

Tillsynsmyndighet	Sektorer	Frekvens
Fastighetsinspektionen	Fastighetsmäklare	12
	Totalt för tillsynsmyndighet	12
Länsstyrelsen	Varuhandlare	41
	Pantbank	22
	Bokförings- och redovisningstjänster	1
	Totalt för tillsynsmyndighet	64
Finansinspektionen	Bank- och finansieringsrörelse	1003
	Betalinstitut & registrerade betaltjänstleverantörer	101
	Valutaväxling	91
	Penningöverföring	30
	Annan finansiell verksamhet	19
	Konsumentkrediter	16
	Utgivare av elektroniska pengar	11
	Försäkringsdistribution	1
	Totalt för tillsynsmyndighet	1272
Spelinspektionen	Spel som är förbehållet staten	16
	Kommersiellt onlinespel	12
	Vadhållning	8
	Landbaserat kommersiellt spel	4
Totalt för tillsynsmyndighet	40	

Tabell 10. Antalet observerade aktiviteter kopplat till specifika sektorer efter lagens tillämpningsområden

Den klart mest utsatta sektorn i domarna är *bank- och finansieringsrörelse* dit 1003 aktiviteter observerats, vilket främst rör kontoöverföringar och bankomatuttag.

Exkluderat bank- och finansieringsrörelse så står sektorerna under Finansinspektionens tillsyn fortsatt för en majoritet av samtliga aktiviteter, vilket presenteras i diagram 5 nedan.

¹² För ett flertal sektorer så observerades ingen aktivitet och presenteras därmed inte i tabellen. Aktiviteter som inte kan kopplas till någon sektor, t.ex. hantering av kontanter, har inte heller kodats här.

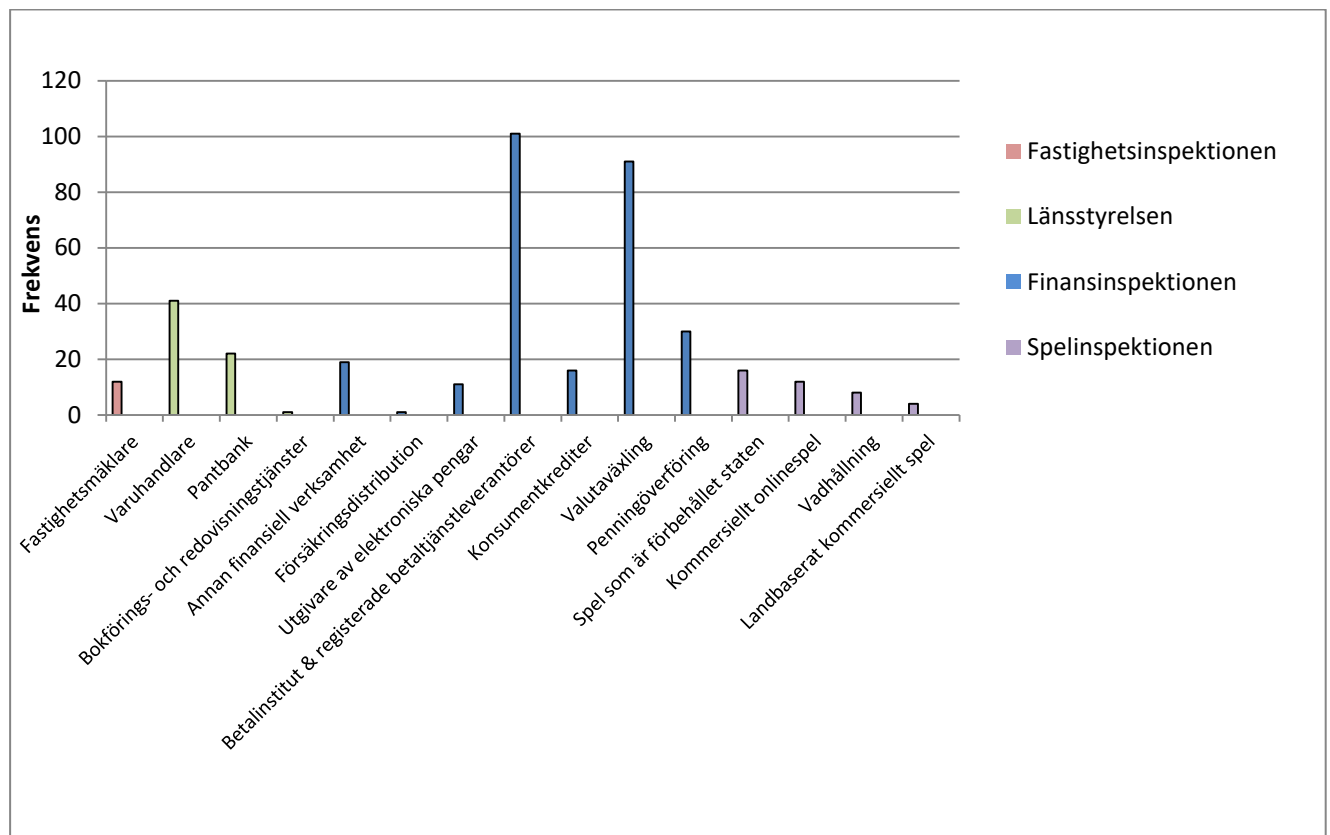

Diagram 5. Aktiviteter kopplat till sektorer enligt lagens tillämpning, exkluderat bank- och finansieringsrörelse.

Avgränsat till dessa så utmärker sig främst sektorerna *betalinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer* samt *valutaväxling*. Aktiviteter kopplat till betalinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer består till stor del av bl.a. konto- och kreditkortsköp. *Konsumentkrediter* rör uteslutande förbrott och placering vid s.k. identitetsbedrägerier där en gärningsperson tar lån och krediter hos diverse kreditgivare med målsägandens personuppgifter. Vad gäller aktiviteter under Spelinspektionens tillsyn så är det vanligaste förekommande tillvägagångssättet att pengarna på olika sätt omsätts exempelvis genom köp av marker och kontantuttag.

Det bör dock tilläggas att olika sektorer dels har olika grad av misstankerapportering bland sina verksamhetsutövare, dels kan olika aktiviteter vara sektorsöverskridande och träffa en eller flera sektorer samtidigt.

Utfall & påföljder

Vad gäller domslutet så kodas skuldfrågan enbart som en indikator för om den tilltalade döms för någon åtalpunkt under varje enskild brottsrubricering. Om den tilltalade frias för samtliga åtalpunkter under en enskild brottsrubricering kodas det som ett friande. Det går därmed inte i datamaterialet att se hur många åtalpunkter den tilltalade döms eller frias för under varje brottsrubricering. I de fall en tilltalad

döms och frias för olika åtalspunkter under samma brottsrubricering kodas detta enbart som att personen döms för brott kopplat till den rubriceringen.¹³ En sammanställning av de observerade utfallen presenteras i tabell 11 nedan, exkluderat de fåtal brottsrubriceringar som rör b.l.a. penninghäleri, medhjälpbrott m.fl.

Brottsrubricering	Antal dömda	Antal friade	Procentandel friade domar
Penningtvättsförseelse	135	11	8%
Penningtvättsbrott	550	167	23%
Penningtvättsbrott, grovt	114	47	29%
Näringspenningtvättsbrott, ringa	12	6	33%
Näringspenningtvättsbrott	6	1	14%
Näringspenningtvättsbrott, grovt	28	8	22%
Totalt	845	240	22%

Tabell 11. Antal dömande och friade domar, samt procentandel friade domar, efter brottsrubricering.

För 84 av de tilltalade observeras inget penningtvättsrelaterat utfall vilket beror på att domstolen valt att istället döma eller fria för förstahandsyrkandet, vilket uteslutande är relaterat till förbrottet.

I tabell 12 nedan presenteras samtliga påföljdscombinationer uppdelat efter den högsta graden av penningtvättsbrott den tilltalade döms för. I sammanställningen har samtliga tilltalade som även döms för annan brottslighet rensats bort och påverkar därmed inte valet av påföljd. Näringspenningtvätt redovisas separat på sida 15.

Påföljder	Penningtvättsförseelse	Penningtvättsbrott	Penningtvättsbrott, grovt
Villkorlig dom	1%	14%	6%
Villkorlig dom & Dagsböter	3%	47%	38%
Villkorlig dom & Samhälltjänst	-	1%	6%
Skyddstillsyn	-	14%	8%
Skyddstillsyn & Dagsböter	-	1%	-
Skyddstillsyn & samhällstjänst	1%	1%	1%
Dagsböter	86%	1%	3%
Fängelse	2%	8%	37%
Ungdomstjänst	4%	11%	-
Ungdomsvård	4%	3%	1%
Totalt antal	114	394	71

Tabell 12. Påföljder för penningtvättsbrott efter högst dömda brottsrubricering. Exkluderat tilltalade som även döms för annan brottslighet.

¹³ Alternativyrkanden kodas inte. Utfall gäller enbart penningtvättsbrott

För penningtvättsförseelse är den klart mest förekommande påföljden dagsböter, vilket istället vanligtvis kombineras med villkorlig dom vid penningtvättsbrott av normalgraden och grovt brott. Fängelse tillämpas främst vid grovt penningtvättsbrott. Medellängden på ett fängelsestraff är ca 5 månader för penningtvättsbrott av normalgraden respektive 18 månader vid grovt brott.

Då jämförelsen av påföljder är väldigt avgränsad där samtliga som döms för annan brottslighet, eller en högre grad av penningtvättsbrott, tas bort ur jämförelsen så återstår endast ett fåtal observerade utfall för näringspenningtvätt. Det går därför inte att dra några närmare slutsatser av resultatet, men det redovisas ändå nedan i tabell 13.

Påföljder	Näringspenningtvättsbrott, ringa	Näringspenningtvättsbrott	Näringspenningtvättsbrott, grovt
Villkorlig dom	20%	-	5%
Villkorlig dom & Dagsböter	-	75%	10%
Villkorlig dom & Samhälltjänst	-	25%	10%
Dagsböter	80%	-	-
Fängelse	-	-	35%
Totalt antal	5	4	20

Tabell 13. Påföljder för näringspenningtvättsbrott efter högst dömda brottsrubricering. Exkluderat tilltalade som även döms för annan brottslighet.

Även när de penningtvättsrelaterade åtgärderna inte gjorts genom ett företag eller en enskild firma så yrkar åklagaren ofta på en rubricering för näringspenningtvätt om aktiviteterna skett under en lång tid (systematiskt) eller i mycket stor omfattning (stort antal insättningar/överföring under en kort period) på den tilltalades privata bankkonton. Yrkanden för ringa och grovt näringspenningtvättsbrott är även vanligt förekommande då det skett kontantbeslag vid gripanden och husrannsakan.